ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

РЕВИДИРАНА ПРЕДЛОГ ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА

ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА ЗА

2018 ГОДИНА

Ноември, 2017

ВОВЕДЕН ДЕЛ

Врз основа на член 15 став (1) од Законот за инспекциски надзор (Сл. Весник на РМ бр.50/10, 162/10, 157/11, 147/13, 41/14, 33/15, 193/2015 и 53/2016), Директорот на Државниот Инспекторат за животна средина ја доставува до Инспекцискиот Совет следната:

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА ЗА 2018 ГОДИНА

ОПШТА ОДРЕДБА

Со Годишната програма за работа на државните инспектори за 2018 година се утврдува постапката за вршење инспекциски надзор над примената на Законот за животната средина, Законот за води, Законот за заштита на природата и останати закони од областа на заштитата на животната средина, водите и природата, како и субјектите што ќе бидат предмет на инспекцискиот надзор во 2018 година.

ГЛАВЕН ДЕЛ

I. ВОВЕД

Со Програмата се дефинираат надлежностите на инспекторите, мисијата, визијата, основите за подготовка на програмата, субјектите и

целите на инспекцискиот надзор, идентификација и утврдување на ризикот, точките изложени на ризик, постапката и критериумите за вршење инспекциски надзор, кварталните и месечните планови за инспекциски надзор и процедурите за следење и оценување на реализацијата на инспекцискиот надзор.

Државниот Инспекторат за животна средина е орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање, со својство на правно лице.

Согласно Правилникот за организација на Државниот Инспекторат за животна средина изработена е и актуелната систематизација и органограм на ДИЖС за кој е добиена писмената согласност во месец декември 2015 година од страна на Министерството за информатичко општество и администрација.

Заради остварување на законските надлежности, обединување на повеќе меѓусебно поврзани функции, како и заради организирање, следење и координирање на работите од надлежност на одделенијата во нивните состави и унапредување на нивната меѓусебна соработка, како и заради непосредно извршување на нормативно-правни, стручно-аналитички, управни, информатичко–технолошки, оперативни и стручно-адмнистративни работи, во Инспекторатот се формираат следните оранизациски единици:

(1) **Сектор за инспекциски надзор во животната средина и природата** со следните одделенија:
- подрачно одделение за инспекциски надзор во животната средина и природата за Скопски регион;
- подрачно одделение за инспекциски надзор во животната средина и природата за Полошки регион;
- подрачно одделение за инспекциски надзор во животната средина и природата за Североисточен и источен регион;
- подрачно одделение за инспекциски надзор во животната средина и природата за Пелагониски и Југозападен регион и

- подрачно одделение за инспекциски надзор во животната средина и природата за Југоисточен регион.

Секторот за инспекциски надзор во животната средина и природата се состои од пет подрачни одделенија и ги врши следните работи:

- ја остварува и спроведува годишната програма за работа на Инспекторатот;
- врши инспекциски надзор од областа на животната средина и природата;
- изготвува планови и извештаи за работата на Секторот согласно прописите за инспекциски надзор и прописите од областа на животната средина и природата;
- изготвува информации и други потребни документи за спроведување на прописите од областа на животната средина и природата;
- доставува мислења и предлози до Секторот за координација на работата на Државниот инспекторат за животна средина за покренување иницијатива за измена и дополнување на прописите од областа на животната средина и природата како и за подготовка на други документи од областа на Инспекторатот;
- врши редовно и навремено ажурирање на електронската база на податоци на Инспекторатот од извршените инспекциски надзори и се грижи за нивната точност и
- соработува со другите организациони единици во Инспекторатот за работи кои се од заеднички интерес за Инспекторатот.

(2) **Сектор за водостопанска инспекција**, со следните одделенија:

- Подрачно одделение за водостопанска инспекција – Запад и
- Подрачно одделение за водостопанска инспекција – Исток.

Сектор за водостопанска инспекција се состои од две подрачни оддленија и ги врши следните работи:

- инспекциски надзор согласно законските прописи;
- ја остварува и спроведува годишната програма за работа на инспекторатот;
- изготвува планови и извештаи за работата на Секторот согласно прописите за инспекциски надзор и прописите од областа на водите;

- изготвува информации за спроведување на прописите од областа на водите и животната средина и дава мислења за подготовка на материјали и документи од надлежност на Инспекторатот;
- доставува мислења и предлози до Секторот за координација на работата на Државниот инспекторат за животна средина за покренување иницијатива за измена и дополнување на прописите од областа на животната средина и водите како и за подготовка на други документи од областа на Инспекторатот;
- обезбедува редовно и навремено ажурирање на електронската база на податоци на Инспекторатот од извршените инспекциски надзори и се грижи за нивната точност и
- соработува со другите организацион единици во Инспекторатот за работи кои се од заеднички интерес за Инспекторатот.

(3) **Сектор за координација на работата на Државниот инспекторат за животна средина со** следните одделенија:
- Одделение за правни и административни работи и
- Одделение за аналитика, меѓународна соработка и проекти во животната средина.

Секторот за координација на работата на Државниот Инспекторат за животна средина ги врши следните работи:
- ја координира подготовката на планските и стратешките документи од надлежност на Инспекторатот;
- ги следи и применува прописите од делокруг на Секторот;
- ја координира подготовката на мислења, информации и други документи од областа на животната средина со другите организациони единици во рамките на Инспекторатот;
- остварува соработка во областа на нормативно-правните работи со другите органи, а особено со Министерството за животна средина и просторно планирање;
- покренува иницијатива за изменување и дополнување на прописите од областа на животната средина;
- го следи текот на прекршочните и кривичните постапки пред надлежните органи, а во кои Инспекторатот се јавува како странка;
- постапува по претставките доставени до Инспекторатот;

- ја координира подготовката и реализацијата на проекти од областа на животнта средина;
- предлага иницијативи за соработка во областа на животната средина;
- ја координира подготовката на стратешкиот план на инспекторатот;
- се грижи за одржување и функционирање на електронската база на податоци на Инспекторатот;
- се грижи за одржување, функционирање и ажурирање на веб страната на Инспекторатот;
- се грижи за примена на прописите од областа на архивското и канцеларискoто работење како и прописите со кои се регулира работниот однос на вработените во Инспекторатот и
- врши и други работи кои се во надлежност на Секторот.

Со работата на Инспекторатот раководи Директор.

Раководител на Сектор е највисок административен службеник во Инспекторатот.

Во случај на отсуство или спреченост, Директорот го заменува административен службеник со сите негови овластувања и одговорности, врз основа на овластување од директорот на Инспекторатот.

Со секторите раководат административни службеници со звање раководител на сектор.

Во случај на отсуство или спреченост на раководителот на сектор, со секторот раководи раководител на одделение, врз основа на овластување од Директорот.

Со одделенијата раководат административни службеници со звање раководител на одделение, а во случај на отсуство или спреченост на раководителот на одделението, со одделението раководи стручен административен службеник со највисоко звање во одделението кој го определува раководителот на секторот.

Во правилникот се утврдени и опишани вкупно 38 работни места на административните службеници, распоредени по организациони единици согласно Правилникот за внатрешна организација на Државниот инспекторат за животна средина, од кои пополнети се 22, а распоредени се на следниов начин:

Ниво	Систематизирани работни места	Пополнети работни места
А01		
Б01		
Б02	3	1
Б03		
Б04	9	1
В01	22	16
В02		
В03		
В04	2	2
Г01	1	2
Г02		

Г03		
Г04	1	
Вкупно	38	22

II. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ НАДЛЕЖНОСТИ

Основна функција на Државниот Инспекторат за животна средина е спроведување на инспекциски надзор во согласност со законските прописи и други правни акти со кои се регулирани прашања од сферата на заштитата на животната средина, природата и водите. Инспекторатот врши инспекциски надзор над примената на техничко-технолошките мерки за заштита на воздухот, водите, земјиштето, флората и фауната од деградирање и загадување, заштита на гео и биодиверзитетот, посебното природно богатство (Национални Паркови, споменици на природата, парк шуми, орнитолошки резервати и други заштитени подрачја со закон), заштита на озонската обвивка, заштита од штетна бучава емитирана во животна средина, превенција од еколошки инциденти.

Согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа, Државниот Инспекторат за животна средина е орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање, а согласно измените и дополнувањето на Законот за животната средина (Сл. Весник на РМ бр.187/2013) членот 194 став (7), Државниот Инспекторат за животна средина има својство на правно лице, со сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува за правата и обврските од работен однос.

Со Законот за животната средина се уредуваат начелата, надлежноста, организацијата на ДИЖС, како и постапките на инспекцискиот надзор. Цел на Законот е организирање на ефикасен систем на инспекциски надзор во областа на заштитата на животната средина. Работењето на Инспекторатот покрај со Законот за животната средина е дефинирана и регулирана и со Законот за заштита на природата (Државните Инспектори за заштита на природата), Законот за Водите (Водостопанските Инспектори), како и давесет и пет други закони и околу двестотини и педесет подзаконски акти.

ДИЖС врши надзор на инсталациите кои имаат ИСКЗ А дозвола како и оние со ИСКЗ Б дозвола доколку се лоцирани во заштитени подрачја. Тие се одговорни за правилно усогласување, проверување и спроведување на законите, подзаконските акти и други одредби во областа на животната средина.

ДИЖС врши надзор во согласност со законските прописи и други правни акти со кои се регулирани прашања од сферата на заштитата на животната средина, природата и водите.

III. МИСИЈА

Обврските и должностите на Државниот Инспекторат за животна средина проектирани на среден рок, ќе бидат фокусирани врз одржување на системот на заштита на животната средина во континуитет, особено од аспект на унапредување и контрола на системот на издадени дозволи и други одобренија (Интегрирано Спречување и Контрола на Загадувањето-Еколошки Дозволи и усогласување со новата Директива за Индустриски Емисии; решенија за одобрување на елаборати, дозволи за управување со опасен отпад и различните текови на опасен отпад, како и други форми на сертификација на активности и дејности од аспект на заштита на животната средина) и спроведување на легислативата.

Својата мисија Државниот Инспекторат за животна средина ја остварува превентивно почитувајќи го начелото на превенција како основен постулат преку едуцирање на субјектите на надзор (организирање на обуки,

семинари, работилници, издавање на брошури, информирање на индустриските оператори преку новиот Интернет портал на ДИЖС www.sei.gov.mk) односно преку спроведување на инспекциски надзор над физичките и правните лица (субјекти на надзорот), како и изрекување на соодветни инспекциски мерки и санкции во инспекциска постапка со цел отстранување на утврдените неправилности и непочитување на законските прописи.

IV. ВИЗИЈА

Визијата на Државниот Инспекторат за животна средина е базирана врз обезбедување на здрава животна средина за сите граѓани како уставна категорија преку целосно и ефикасно спроведување на законодавството и усогласување на индустријата, вршителите на активности и дејности согласно законските прописи од областа на животната средина.

Критериумите кои се базирани на документите на ЕУ, како што се "RMCEI" и "Правење на вистинските работи “(„Doing the right things”), а се во функција на остварување на Визијата на Државниот Инспекторат за животна средина се:

• Постоење на национален годишен план/програма за инспекциски надзор

• Следење на работењето врз основа на индикатори и добиени резултати

• Програма за квалитет и конзистентност за инспекција на животната средина

• Тематски приоритети (пристап базиран на ризик)

• Изготвена стратегија за имплементација/применливост

- Прирачник за инспектори (вкл. RMCEI) и наменски прирачници
- Ефикасно користење на расположливите правни санкции
- Транспарентност на известување со помош на електронски алатки
- Одредби за 24/7 служба за надзор на животната средина
- Структуриран приод за обработка на поплаки/претставки
- Можности за координација и / или надзор
- Меморандум за разбирање меѓу државните и локалните инспектори
- Техничка и правна поддршка
- Програма за обука на инспектори (ментор систем вкл.)
- Постоење на акредитирани лаборатории за тестирање и анализа на мостри
- Потребна опрема за вршење на инспекциски надзор

V. ВРЕДНОСТИ НА ИНСПЕКЦИСКАТА СЛУЖБА

Вредностите на Државниот Инспекторат за животна средина се базирани врз основа на основните начела на инспекцискиот надзор, како што се:

- примената на начелото на законитост на постапката;
- заштита на јавниот интерес;
- почитување на начелото на еднаквост, непристрасност и објективност;
- примена на начелото на материјална вистина;
- примена на начелото на сослушување на субјектите на надзорот;
- примена на начелото на самостојност;
- примена на начелото на јавност;
- примена на начелото на пропорционалност;

- примена на начелото на превенција;
- примена на начелото на субсидијарност.

Начелата се однесуват на сите видови нспекциски активности што ги спроведува Државниот инспекторат за животна средина и тие мора да гарантираат дека:

- Наодите од инспекцискиот надзор придонесуваат за подобрување на состојбата,
- Процесот на инспекциски надзор ја поттикнува вклученоста,
- Инспекцискиот надзор се спроведува отворено со оние кои се предмет на истиот и,
- Наодите од инспекцискиот надзор се основани, веродостојни и доследни.

Инспекцискиот надзор има за цел, да оценува и дијагностицира, да го оценува квалитетот и да обезбеди јасна основа за подобрување.

Целта на инспекцискиот надзор и процедурите кои ги користат државните инспектори од Државниот инспекторат за животна средина јасно им се соопштуваат на сите инволвирани во процесот на инспекциски надзор.

Инспекцискиот надзор ја поддржува и ја зема предвид секоја самоевалуција на оние кои се предмет на надзор.

Инспекцискиот надзор го спроведуваат инспектори со доволно и соодветно професионално искуство и обука, кое се надградува на годино ниво

Доказите се бележат и се од соодветен карактер, обем и квалитет за да ги обезбедуваат и оправдаат донесените заклучоци (судови).

Инспекцискиот надзор вклучува јасна и корисна усна повратна информација и води до Извештај кој го оценува работењето и квалитетот и ги идентификува предностите и подрачјата во кои е можно подобрување.

Инспекторите при вршење инспекциски надзор мора да ги почитуваат највисоките професионални стандарди кои се бараат во кодексот на однесување во Државниот инспекторат за животна средина, како и целосно воведување и почитување на ЕУ стандардите воспоставени за инспекциски надзор во оваа област.

Инспекторите е потребно :

- Да инспектираат објективно, непристрасно, без претходна поврзаност што може да ја загрози нивната објективност,
- Достоинствено да ја извршуваат својата работа,
- Со нивното однесување го намалат стресот кај лицата што се вклучени во инспекцискиот надзор и
- Да одржуваат продуктивни разговори со лицата што се предмет на инспекциски надзор, да го пренесат јасно заклучокот од спроведениот инспекциски надзор и да ја почитуваат доверливоста на информациите.

VI. ПОЈДОВНИ ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ПРОГРАМАТА

Правниот основ за донесување и подготовка на оваа програма е член 15 став (1) од Законот за инспекциски надзор.

„Препораки за минималните критериуми за вршење на инспекција во животната средина“ донесени од Европскиот Совет (Recommendation of the EU Parliament and of the Council of April, 04, 2001 providing for the Minimum Criteria for Environmental Inspections in the Member States (2001/331/EC 27.04.20101).

- УСТАВ на РМ

- Закон за животната средина

- Закон за заштита на природата

- Закон за управување со отпадот

- Закон за управување со пакување и отпад од пакување

- Закон за батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори

- Закон за електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема

- Закон за квалитет на амбиентниот воздух

- Закон за контрола на емисии од испарливи органски соединенија при користење на бензини

- Закон за водите

- Закон за утврдување на цени на водните услуги

- Закон за заштита од штетна бучава во животната средина

- Закон за генетски модифицирани организми

- Закон за инспекциски надзор,

како и следните закони:

- Закон за заштита на потрошувачите

- Закон за хемикалии

- Закон за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води

- Закон за минерални суровини

- Закон за општа управна постапка
- Закон за постапување по претставки и предлози
- Закон за забрана и спречување на вршење на нерегистрирана дејност
- Кривичен Законик

-Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер и останати закони од областа на заштитата на природата за прогласување на локалитети за споменици на природата и прогласување на национални паркови во РМ.

VII. ЦЕЛИ КОИ ТРЕБА ДА СЕ ОСТВАРАТ СО ИНСПЕКЦИСКИОТ НАДЗОР

Општи Цели кои треба да се остварат со инспекцискиот надзор се:

- зголемување на степенот на спроведување на законодавство од областа на животната средина во однос на 2017 година,
  Индикатор: Извештај за прогресот на РМ, (напомена дека во моментов нема Стратегија за спроведување на законодавството од областа на животната средина),
- целосно реализирање на кварталните планови на трите видови инспектори,
  Индикатор: Квартални Извештаи
- практична примена на одредбите од законите, уредбите и правилниците од страна на правните субјекти кои се предмет на надзор,
  Индикатор: Немање/Намалување на број на санкции
- мониторинг на условите одредени во еколошките дозволи и елаборатите за заштита на животната средина и нивна применливост во пракса
  Индикатор: Континуирано при спроведувањето на инспекциските надзори
- превенција од евентуални штети предизвикани од секаков вид на неспроведување на задолженијата од дозволите и еколошките

елаборати; Основно начело на европскиот пристап на инспекциските служби во животната средина, начело од Законот за инспекциски надзор,

Индикатор: Немање еколошки инциденти

- навремено преземање мерки и санкции заради намалување или отстранување на последиците од неспроведување на законските одредби од страна на субјектите кои се предмет на надзор; Индикатор: Акти во инспекциска постапка
- воспоставување и спроведување законски процедури, мерки и активности за намалување на неправилностите во работењето и намалување на евентуалниот ризик по заштитата на животната средина; Органзација на едукација, обуки
- ефективно и ефикасно користење на капацитетите и човечките ресурси на субјектите предмет на инспекцискиот надзор во заштитата на животната средина;

  Индикатор: Примена на Методологијата за интегрирана процена на ризици при планирањето на надзорите.

VIII. АНАЛИЗА НА ОЧЕКУВАНАТА СОСТОЈБА НА ОБЛАСТА НА ИНСПЕКЦИСКИОТ НАДЗОР

Неприменувањето и непочитувањето на законите и прописите во надлежност на Државниот Инспекторат за животна средина има негативно влијание и можност за појава на ризици и опасности по животната средина, во однос на областа на инспекцискиот надзор врз медиумите и областите од предметната област.

Претпоставката дека појава на ризикот е можна се базира на статистичките податоци добиени од обработка и анализа на податоците од извештаите од извршени инспекциски надзори, од кварталните, месечните и останати тематски извештаи, како и годишниот извештај по области. Врз база на овие анализи се врши проценка на ризиците и претпоставките и се утврдуваат ризичните подрачја. Исто така се земаат во предвид и ограничените административни и оперативни и технички капацитети на Државниот Инспекторат за животна средина со цел

ефикасно и ефективно спроведување на законодавството од областа на животната средина, природата и водите.

IX. ДЕФИНИРАЊЕ НА РИЗИЧНИ ОБЛАСТИ

Постоечката анализа на ризик се заснова на обработените податоци од претходно извршени надзори, како и на податоците кои што се прибрани од работењето на Државниот Инспекторат за животна средина во текот на 2017 година. Критериумите на дефинирањето на ризичните области се: број на идентификувани наоди во областа, висина на изречените казни, фреквенција на повторување на прекршоците кај субјекти во дадените области, влијание на прекршувањето во областа животна средина, природа и води.

(1) Предмет на инспекциски надзор ќе бидат следните ризични области:
- ризичните области во индустриско спречување и контрола на загадувањето (интегрирани еколошки дозволи);
- ризичните области во управувањето со отпадот (сите текови на отпадот);
- ризичните области во заштита на водите (водостопански субјекти);
- ризичните области во заштита на природата (управување со Национални паркови).

(2) Дефинирањето на ризичните области се базира на утврдените и очекуваните ризици од досегашните инспекциски надзори и врз основа на проценката по ризикот врз животната средина.

Подетален опис на ризичните области кои ќе бидат предмет на инспекциски надзор во текот на 2018 година се идентификувани во следниве области :
- Управување со опасен отпад (отпадно масло, батерии и акумулатори, електронски и електричен отпад и друго)
- Управување со неопасен отпад (складови со метален отпад и промет со забранети предмети и материјали)
- ИСКЗ дозволи (контрола на условите наведени во дозволите)

- Елаборати за животна средина (контрола на условите во елаборатите)
- Заштитени подрачја на природата (контрола на субјектите кои управуваат со заштитените подрачја и реализација на плановите за управување, недозволено депонирање на отпад на територијата на заштитеното подрачје, појава на пожари, недозволено собирање на заштитени животински и растителни видови),
- Управување со пакување и отпад од пакување.
- Заштита на водите од загадување и управувањето со водите од водостопански аспект, водостопански дозволи за зафат и испуштање на водите, тарифите за вода..

Принципот на превенција има исто така висок степен на застапеност при одредување на критериумите за определување на ризичните области.

X. ИДЕНТИФИКУВАЊЕ И УТВРДУВАЊЕ НА РИЗИКОТ

(1) Утврдувањето на ризикот се спроведува од државните инспектори за животна средина, државните инспектори за заштита на природата и водостопанските инспектори во соработка со експерти од различни области на животната средина, универзитетската и бизнис заедницата преку размена на информации, увид во документација и извештаи за извршени лабораториски испитувања од надлежни инстутуции и овластени и/или акредитирани лаборатории за животна средина. Методологијата за анализа и процена на ризикот е единствена за сите субјекти кои вршат индустриска дејност, односно управуваат со заштитетни со закон подрачја и основата им е вршење водостопанска дејност.

(2) Во идентификувањето на ризикот, дополнителни фактори кои се земаат во предвид се:

- Непостапување по одредбите од Интегрираните еколошки дозволи,
- Непостапување по одредбите од Елаборатите за животната средина;
- Непостапување по одредбите од Законот за заштита на природата;

- Непостапување по одредбите од Законот за водите;
- Непостапување по одредбите од Законите за управување со отпадот, управување со пакување и отпад од пакување, управување со батерии и акумулатори и отпад од батерии и акумулатори и управување со електрична и електронска опрема и отпад од електрична и електронска опрема, односно невоспоставен систем за управување со сите текови на отпадот, немање минимум критериуми за санитарните депонии во РМ.

XI. КРИТЕРИУМИ ЗА ДЕФИНИРАЊЕ СЛОЖЕНОСТ НА ИНСПЕКЦИСКИОТ НАДЗОР

Инспекцискиот надзор може да се подели на три категории и тоа на:

- низок степен на сложеност;
- среден степен на сложеност и
- висок степен на сложеност.

Директорот на Државниот Инспекторат за животна средина со акт ги пропишува коефициентите на сложеност на категориите за инспекциски надзор.

- Q1 - со вредност 1
- Q2 - со вредност 2
- Q3 - со вредност 3
- Q4 - со вредност 4
- Q5 - со вредност 5
- Q6 - со вредност 6
- Q7 - со вредност 7
- Q8 - со вредност 8
- Q9 - со вредност 9
- Q10 - со вредност 10

Сложеноста на инспекцискиот надзор за спроведување на законодавството од областа на заштитата на животната средина, водите и природата се подведува под квантитативните критериуми како што се:

- вид и број на субјектите кои се предмет на инспекциски надзор (кога се работи за субјекти кои имаат сложена или едноставна сопственичка, управувачка и организациска структура);
- обем на прописи кои се предмет на инспекцискиот надзор (сите три типа инспектори имаат обврска континуирано да ги следат и странските/меѓународните прописи од предметната област за кои Република Македонија согласно НПАА презела обврска дека ќе ги транспонира, применува и спроведува во пракса);
- времето потребно за вршење на инспекцискиот надзор зависно од видот на инсталацијата и
- висината на глобата што може да се изрече за прекршување на прописите за заштита на животната средина од страна на различни субјекти што го сториле прекршувањето.

Директорот на Државниот инспекторат за животна средина пропишува 10 категории-коефициенти на сложеност на надзори. Поддолу е дадено детално образложение и критериумите врз основа на кои се пропишани 10 коефициенти на сложеност, пошитувајќи го дадените 4 главни критериуми и 10-те подкритериуми.

1. **Q1-вредност 1** е направена за субјекти на кои се врши инспекциски надзор согласно :

- Закон за хемикалии,
- Закон за генетски модифицирани организми.

Главна причина заради која е доделен овој коефициент на сложеност на субјекти согласно надлежностите од Закон за хемикалии е заради лимитираните надлежности на државните инспектори за животна средина дадени во овој закон, каде главно носители на надлежност се инспекторите за хемикалии, како и дел од државните санитарни и здравствени инспектори.

Исто така, надлежностите од Законот за генетски модифицирани организми кои се однесуваат на државните инспектори за животна средина во моментот се делумно применливи заради тоа што недостасуваат подзаконски акти и органи кои треба да се формираат за спроведување на овој закон.

2. **Q2-вредност 2, Q3-вредност 3 и Q4-вредност 4** е направена за субјекти на кои се врши инспекциски надзор согласно :

- Закон за управување со пакување и отпад од пакување,
- Закон за управување со батерии и акумулатори и отпад од батерии и акумулатори,

- Закон за управување со електричен и електронски отпад,
- Закон за заштита од бучава во животна средина.

Во оваа група на субјекти процентот на предметниот критериум кој се однесува на „Обем на прописи кои се предмет на надзорот“ е определен на 30 % од вредноста кај сите три категории.

Растечка тенденција од 20, 25 до 30 % од учеството во вредноста , соодветно за секој коефициент, а се однесува за предметниот критериум „Време потребно за инспекциски надзор“ се должи на различното времетраење на подкритериумот „Време за теренски инспекциски надзор“ кој представува збир од времетраењето на патувањето до локацијата на субјектот (и назад) и времетраењето на увидот на лицеместо. Согласно оддалеченоста до субјектот и времетраењето на патувањето е направено групирање во три категории и тоа : до 1 час, до 2 часа и до 3 и повеќе часа, кои се додаваат на времетраењето на увидот на лице место кој е фиксиран на 1 час. За овие коефициенти на сложеност, времето за подготовка на инспекцискиот надзор е определено на 0,5 часа, , а времето за подготовка на записник е 1 час. За другите подкатегории кои се однесуваат на времето за подготовка на решение, заклучок, едукација, мандатна казна, платен налог, прекршочна и кривична пријава се определени фиксни вредности кои се исти за сите 10 коефициенти на сложеност. Износот на предвидената глоба е од 20.000 до 30.000 евра според законите.

3. **Q5-вредност 5**, **Q6-вредност 6** и **Q7-вредност 7** е направена за субјекти на кои се врши инспекциски надзор согласно :

- Закон за заштита на природата,
- Закон за животна средина (Елаборати за заштита на животната средина и друго),
- Законот за управување со отпад (управување со неопасен отпад),
- Закон за квалитет на амбиенталниот воздух,
- Закон за минерални суровини.

Во оваа група на субјекти процентот на предметниот критериум кој се однесува на „Обем на прописи кои се предмет на надзорот“ е определен на 30 % од вредноста кај сите три категории.

Растечка тенденција од 20, 25 до 30 % од учеството во вредноста , соодветно за секој коефициент, а се однесува за предметниот критериум „Време потребно за инспекциски надзор“ се должи на различното времетраење на подкритериумот „Време за теренски инспекциски надзор“ кој представува збир од времетраењето на патувањето до локацијата на субјектот (и назад) и времетраењето на увидот на лицеместо. Согласно оддалеченоста до субјектот и времетраењето на патувањето е направено групирање во три категории и тоа : до 1 час, до 2 часа и до 3 и повеќе

часа, кои се додаваат на времетраењето на увидот на лице место кој е фиксиран на 1 час. За овие коефициенти на сложеност, времето за подготовка на инспекцискиот надзор е определено на 0,5 часа, , а времето за подготовка на записник е 1 час. За другите подкатегории кои се однесуваат на времето за подготовка на решение, заклучок, едукација, мандатна казна, платен налог, прекршочна и кривична пријава се определени фиксни вредности кои се исти за сите 10 коефициенти на сложеност. Износот на предвидената глоба е до 20.000 евра според законите.

4. **Q8-вредност 8, Q9-вредност 9 и Q10-вредност 10**, е направена за субјекти на кои се врши инспекциски надзор согласно :

- Закон за животна средина (интегрирани еколошки дозволи),
- Законот за управување со отпад (субјекти кои управуваат со опасен отпад),
- Законот за водите (комплексен закон во надлежност на инспектори за водостопанство и за животна средина),
- Закон за контрола на емисии од испарливи органски соединенија при користење на бензини (контрола на емисии од исклучително опасни и запаливи материи)

Во оваа група на субјекти процентот на предметниот критериум кој се однесува на „Обем на прописи кои се предмет на надзорот" е определен на 40 % од вредноста кај сите три коефициенти, пред сè заради обемноста на законите и подзаконите, комплексноста на субјектите и контактот со опасни и запаливи материи и супстанци и опасен отпад.

Растечка тенденција од 20, 25 до 30 % од учеството во вредноста , соодветно за секој коефициент, а се однесува за предметниот критериум „Време потребно за инспекциски надзор" се должи на различното времетраење на подкритериумот „Време за теренски инспекциски надзор" кој представува збир од времетраењето на патувањето до локацијата на субјектот (и назад) и времетраењето на увидот на лицеместо. Согласно оддалеченоста до субјектот и времетраењето на патувањето е направено групирање во три категории и тоа : до 1 час, до 2 часа и до 3 и повеќе часа, кои се додаваат на времетраењето на увидот на лице место кој е определен на 3 часа.

За овие коефициенти на сложеност, времето за подготовка на инспекцискиот надзор е определено на 1 час, а времето за подготовка на записник е 2 часа. За другите подкатегории кои се однесуваат на времето за подготовка на решение, заклучок, едукација, мандатна казна, платен налог, прекршочна и кривична пријава се определени фиксни вредности кои се исти за сите 10 коефициенти на сложеност. Износот на предвидената глоба е од 20.000 до 100.000 евра според законите.

XII. КРИТЕРИУМИ ЗА ИДЕНТИФИКУВАЊЕ СУБЈЕКТИ НА ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

Идентификувањето на субјекти на инспекциски надзор од страна на Државниот инспекторат за животна средина се врши согласно: изготвени анализи, извештаи од надлежни институции и информации по извршени инспекциски надзори по даден основ согласно Годишната програма за работа и примена на законската и подзаконската регулатива.

Критериумите за идентификување субјекти на инспекциски надзор се базираат врз :

- систематски пристап на контрола на субјектите кои на својата локација вршат исклучително комплексни активности, со значителни емисии во сите медиуми на животната средина.
- Внатрешна организација и структура на правниот субјект и вид на дејност,
- методологијата за процена на емисиите (воздух, вода, отпад, бучава, миризба),
- комплексноста на активностите,
- локацијата (чувствителност на медиумите на животна средина),
- степенот на усогласеност со законските прописи,
- системот на управување на операторите со субјектот,
- еколошкото „однесување“ на субјектите во минатото.

Субјекти што се предмет на инспекциски надзор го сочинуваат следните категории:

-Индустриски А-ИСКЗ инсталации,

-Правни субјекти кои подлежат на Елаборати за заштита на животната средина

-Водостопански субјекти

-Субјекти кои стопанисуваат со заштитени подрачја, Национални Паркови, Споменик на природата, Биосферен резерват.

Инспекциски надзор во животната средина, природата и водите

Медиумите **Воздух, Вода** и Обласста управување со **Отпад-опасен отпад** ќе бидат од посебен приоритет во текот на целата 2018 година, на ова се надоврзуваат и Задолженија од Комитетот за решавање на проблеми сврзани со управувањето со отпадот и Комитетот за здравје и животна средина.

Квалитетот на амбиентниот воздух во целата држава, посебно во Скопје, Битола и Тетово, како и нивото на емисии од големите согорувачки капацитети (енергетика и металургија) ќе бидат предмет на инспекциски надзори во текот на целата 2018 година, посебно што во текот на 2014 година до 1 април се заокружи процесот на усогласување со оперативни надзори на централно и локално ниво согласно Законот за животната среидна.

Управувањето со отпадот, посебно делот за опасен отпад и целата палета на тематски закони покрај материјалниот, за управување со пакување и отпад од пакување, управување со електронски отпад и отпад од електрична опрема, како и

управување со отпад од батерии и акумулатори, ќе биде во фокусот на вниманието на инспекциските надзори на Државниот Инспекторат за животна средина.

Инспекциски надзор ќе биде спроведуван во делот за управување со депониите (54) во однос на реализација на задачите пропишани со нивните програми и примената на на мерките за заштита од пожари, управување со отпадните индустриски и моторни масла, полихлорбифенилните масла, медицинскиот отпад, фреоните, финалното депонирање на отпадот во депониите, индустрискиот отпад како и отпад од искористени возила и примената на новата методологија за наплата на комунален смет.

Исто така акцент ќе се стави и на прекуграничниот транспорт на отпад, заеднички активности на граничните премини со Царинска Управа, Гранична Полиција, Координативен Центар за гранично управување и Државен Инспекторат за Транспорт. ДИЖС веќе активно учествува во новиот Твининг Проект за управување со отпадот, каде Законот за управување со отпадот ќе биде целосно усогласен со Рамковната Директива за отпад и останатите секторски директиви за одредените текови на отпадот (батерии и акумулатори, пакување и отпад од електрична и електронска опрема).

Природа

Државните Инспектори за заштита на природата имаат надлежност во вршење на надзор на примената на Законот за заштита на природата и Законот за Генетски Модифицирани Организми.

Согласно Законот за заштита на природата, Државните Инспектори за заштита на природата, вршат надзор над примената на плановите за управување со следните заштитетни подрачја: 3 Национални Паркови (Галичица, Пелистер, Маврово), 4 строги природни резервати (Орнитолошки Резерват Езерани-Преспанско Езеро, Резерват-Тиквешко Езеро, Плоче Литотелми-Страцин, Големо Коњаре-Прилеп), 53 споменици на природата (Охридско, Преспанско, Дојранско Езеро, Кањон Матка, Маркови Кули, Смоларски и Колешински Водопади) и предели со посебни природни карактеристики (Катлановско Блато, Студенчишта-Охрид), Кожуф Планина, Нице, Мариово-Градешничка Река, Базалтни Плочи-Младо Нагоричане, Куманово, област Малесија-Струга, Демир Каписка Клисура,

Бигла Планина-Демир Хисарско, Орлово Брдо-Криволак, Неготино, Куклица-Кратово, Тработивиште-Делчево (пририодни земјени столбови), Парк Шума Водно, Скопје, Шар Планина (предлог за нов Национален Парк, Малешевски Планини, Јакупица, Јудови Ливади-Пехчево.

Државниот Инспекторат за животна средина во текот на 2018 година континуирано ќе ги следи состојбите во обласста, а особено состојбите во поглед на примената на законите и другите прописи со кои се обезбедува законитост и ефикасност во работењето на индустриските инсталации во поглед на заштитата на животната средина и управувањето со неа и согласно тоа ќе презема мерки и активности за отстранување на недостатоците и активно ќе учествува во новиот Твининг Проект НАТУРА 2000 за заштита на природата.

Води

Инспекциски надзор над примената на овој закон и на прописите донесени врз основа на овој закон го врши Државниот инспекторат за животна средина преку Водостопанските инспектори и Државните инспектори за животна средина. Подрачје на планиран инспекциски надзор се: водостопанства, јавни комунални претпријатија како и хидротехнички објекти (брани, јаловишта).

Во вршењето инспекциски надзор ќе се:

-изврши контрола и утврди дали правните лица кои управуваат со водостопанствата преземаат мерки и активностите потребни за заштита од штетното дејство на водите,

- изврши контрола и утврди дали правните лица кои управуваат со брани и акумулации и со заштитни насипи ги користат и одржуваат овој закон;

- изврши контрола и утврди дали правните лица кои управуваат со водостопанските објекти и постројки постапуваат согласно со дозволите за користење на вода и испуштање во води;

-контрола и увид врз експлоатацијата на минералните води;

-контрола и увид во работењето на браните и акумулациите во однос на користењето на водите и применувањето на техничките одредби;

-контрола на режимот на полнењето и празнењето на акумулациите, како и мониторингот врз браните и акумулациите и други контроли согласно Законот за води.

-контрола на давателите на водни услуги во делот за тарифи за вода.

XIII. ПЛАН НА МИНИМАЛНИ КВАНТИТАТИВНИ ЦЕЛИ

Планот на минимални квантитативни цели за број на очекувани на откриени неправилности по ризични подрачја, видот на инспекцискиот надзор, сложеноста и останатите елементи се дадени во Прилог 1 – Табеларен план на минимални квантитативни цели, како составен дел на оваа Програма.

Субјект на надзор коли подлежат под:	**Степен на сложеност на надзорот**
- Закон за хемикалии, - Закон за генетски модифицирани организми.	Q1
- Закон за управување со пакување и отпад од пакување, - Закон за управување со батерии и акумулатори и отпад од батерии и акумулатори, - Закон за управување со електричен и електронски отпад, - Закон за заштита од бучава во	Q2, Q3, Q4

животна средина.	
- Закон за заштита на природата, - Закон за животна средина (Елаборати за заштита на животната средина и друго), - Законот за управување со отпад (управување со неопасен отпад), - Закон за квалитет на амбиенталниот воздух, - Закон за минерални суровини.	Q5, Q6, Q7
- Закон за животна средина (интегрирани еколошки дозволи), - Законот за управување со отпад (субјекти кои управуваат со опасен отпад), - Законот за водите (комплексен закон во надлежност на инспектори за водостопанство и за животна средина), - Закон за контрола на емисии од испарливи органски соединенија при користење на бензини (контрола на емисии од исклучително опасни и запаливи материи)	Q8, Q9, Q10

Табеларниот преглед за минимални квантитативни цели е даден во табела во Прилог бр.1 кој е составен дел на оваа Програма.

(1) Со кварталните планови за работа на секој инспектор ќе биде даден бројот на планираните надзори како и степенот на сложеност на секој надзор, а врз основа на каварталните планови ќе се изготвува месечен план за работа со распоред на надзори по датуми и по субјекти на надзор.

(2) Критериумите за утврдување на минималните квантитативни цели произлегуваат од областите во кои се преземаат активности за доследна примена на законски одредби и од досегашната пракса во вршењето на инспекцискиот надзор од страна на Државниот Инспекторат за животна средина.

XIV. ТОЧКИ ИЗЛОЖЕНИ НА РИЗИК

1.Како точка на ризик може да се смета недостаток на Закон за инспекција во животната средина, кој сеуште не е донесен, а е од суштинско значење за устројството на инспекцискиот систем за животната средина во РМ на двете нивоа.

Ризично подрачје	**Точка на ризик**
Нестандардни санитарни Депонии	Немање нови регионални депонии согласно стандарди
Инсталации без ИСКЗ Дозволи	Не е сеуште завршен процесот на издавање на А-ИСКЗ Дозволи за инсталации кои се имаат усогласено на 1 април 2014 година
Инсталации без дозволи од областа управување со води, водно право, зафат и испуштање на води	Не е сеуште завршен процесот на издавање на дозволи од апсект на управување со води за даватели на услуги, ЈКП-ата во РМ
Мониторинг на индустриски емисии	Немање споредебена референтна

во вода, воздух	лабораторија за животна средина за контролни мерења кои би ги координирал ДИЖС
Недостаток на База на податоци за субјекти кои имаат дозволи за различни текови на отпад, природа, води	Не постои сеуште воспоставен единствен Информативен систем, База на Податоци на МЖСПП
Мапирање ГИС на сите субјекти на надзор и единствена база на податоци за нивните емисии во медиуми и области од животната средина	Немање Стратегија за спроведување на законодавството во период од 3-6 години

Сето претходно наведено е доволен број на ограничувачки фактори кои што го оневозможуваат процесот на нормално извршување на работните задачи за остварување на проектираните цели.

Опис на ризик	**Начин на злоупотреба**
Недоволно познавање на регулативата	-непостапување согласно одредбите од легислативата (закони, подзаконски акти, уредби), -непознавање на прописите од предметната област.
Нарушување на непристрасност и објективност при вршење на надзор	-различен пристап кон правните субјекти кои се предмет на надзор, -различен пристап во постапувањето при утврдувањето на прекрување на законските одредби и отпочнување на прекршочна или кривична постапка.

Недостаток на материјални ресурси	-целосно нереализирање на кварталните планови.
Недостаток на човечки ресурси	-немање на ефикасно спроведување на законодавството, одредена селективност при надзорите.

XV. НОВИ МЕРКИ ЗА ПОДДРШКА НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПРОГРАМАТА

Како најважен елемент во инспекцискиот надзор е секако развојот на практични алатки т.н чек листи/листи за проверка кои во голема мера го олеснуваат инспекцискиот надзор и даваат јасна слика за понатамошни анализи и споредбени анализи.

Досега ДИЖС има развиено 15-тина листи за проверка за различен вид надзор, а со Твининг проектот се развија уште 12 листи за проверка како нови мерки за реализација на програмата.

Нови мерки што ќе бидат преземени за поддршка на реализација на Програмата ќе ги опфатат следните активности:

- Применување и спроведување на новито Предлог Закон за Инспекцијата во животната средина (доколку истиот се усвои во првиот квартал на 2018 година);
- измени и дополни на Правилникот за внатрешна организација на Државниот Инспекторат за животна средина;

- измени и дополни на Правилникот за систематизација на работите и задачите на Државниот Инспекторат за животна средина;
- кадровско пополнување на новоформираната организациони единици;
- обезбедување на буџетски средства наменети за работа на Државниот Инспекторат за животна средина;
- воспоставување на евиденции и бази на податоци за инспекциски надзор во посебен формат;
- едукација и тренинг на инспекторите.
- Изготвување на Стратегија за спроведување на законодавството за период 3-6 години.

Горенаведените мерки со соодветна поддршка на надлежните органи во Република Македонија ќе придонесат за зголемување на административниот и институционалниот капацитет, како и за зголемување на инспекцискиот надзор и управување со точките изложени на ризик.

XVII. НАЧИН НА СЛЕДЕЊЕ И ОЦЕНУВАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПРОГРАМАТА

Следењето и оценувањето на реализација на Програмата ќе се врши врз основа на следење на реализацијата на месечните и кварталните планови за работа на секој инспектор поединечно, како и на сите инспектори во целина и врз основа на извештаите на инспекторите за спроведување на наведените планови.

Реализацијата на Годишната програма за работа на Државниот инспекторат за животна средина за 2018 година, ќе биде предмет на внатрешна контрола на Директорот, Раководителот на сектор и Раководителот на одделение, како и контрола од надлежни органи

(Државен Завод за ревизија за тематски ревизии, Државен Управен Инспекторат-за управен надзор над инспекциската постапка односно канцелариско работење и инспекторите од Државен Архив на РМ во делот за архивско управување со документите). За секој изминат квартал, Директорот на ДИЖС ќе одржи средби со раководителите на сектори/одделенија и Секторот за координација на работата на Инспекторатот во однос на динамиката и реализација на Годишната програма, со цел да се констатираат слабите и јаките страни од инспекциските надзори и другите активности. Врз основа на детектираните слаби страни ќе се изготви акциски план со препораки за надминување на истите.

Како индикатор за следење на реализацијата на програмата се:

- доставени извештаи од страна на управен инспекторат, државна и внатрешна ревизија,
- навремено изготвување на Информација согласно задолженијата кои произлегуваат од Програмата на Владата на Република Македонија,
- навремено изготвени извештаи за потребите на органи и тела во состав на МЖСПП и други институции,
- доставување на месечни извештаи изготвени од страна на државните инспектори во ДИЖС,
- постапување по иницијативи и задолженија согласно програмата.

Врз основа на индикаторите за следење на реализација на програмата ДИЖС изготвува критериум за оценување на реализација. Критериумот се изготвува по стандард за утврдување на квалитетот од извршената активност. Следењето се евидентира во инструмент за следење на реализацијата на поставените цели дадени во Стратешкиот план и програмата.

Исто така, ДИЖС во текот на 2018 година ќе воспостави систем за менторирање и комуникација меѓу вработените преку одржување на практиката на редовна размена на искуства во форма на состаноци и постојана електронска и мобилна комуникација, работни средби, зголемена мобилност на инспекторатот.

ДИЖС во текот на 2018 година планира да реализира и работни средби помеѓу Директор, Раководител на Сектор, раководители на одделенија, Државни инспектори и стручно-административен кадар.

За следење на реализацијата на Годишната програма и месечните оперативни планови ДИЖС во 2018 година ги планира следните работни средби и состаноци:

– Одржување дневни работни состаноци на Директорот на ДИЖС со Раководители на Сектори, Раководители на одделенија и други вработени,

– Одржување месечни состаноци на Директорот на ДИЖС со Раководител на Сектор, Раководители на одделенија

– Годишна работна средба со сите вработени на ДИЖС на која ќе бидат разгледани стручни прашања од тековното работење и прашања од областа на инспекциската служба за животна средина. На овој состанок ќе бидат поканети и претставници од организациите со кои ДИЖС тесно соработува,

– Директорот ќе врши редовни посети на подрачните одделенија на ДИЖС и организирани средби со директорите од одредени индустрии во текот на 2018 година.

Во текот на 2018 година согласно Годишната програма за работа, ДИЖС ќе врши континуиран професионален развој на Државните инспектори и другиот стручно-административен кадар преку спроведување на систем и програма за професионален развој на вработените односно, унапредување на знаењата и способностите со цел, квалитетно и ефикасно вршење на инспекцискиот надзор што е во согласност со стратегијата за понатамошно развивање на инспекцискиот систем во Република Македонија и добрата европска пракса.

За професионално усовршување во текот на 2018 година, се планирани низа обуки кои ќе оставаат белег во ефикасноста и стручноста во работењето на Државните инспектори и другиот стручно-административен кадар односно:

- Обука за примена на индикаторите при спроведување интегрална евалуација,
- Обука за активна настава/интерактивно учење, ИКТ, е-содржини,
- Обука за водење на Инспекциска постапка
- Размена на искуства со Инспекторатите за животна средина надвор од Република Македонија.
- Обуки согласно Системот за човекови ресурси на МИОА на РМ, електронски он-лајн обуки.

За реализација на Годишната програма ДИЖС има изготвено календар за раководење на процесите (на планирање и буџетирање, процес на постапување по

преставки, процес на обезбедување на квалитет, процес на развој на кадарот и процес на инспекција).

Директорот на ДИЖС, раководителот на сектор, раководителите на одделенија и раководителот на тим го следат успешното спроведување на процесите кои се во нивна надлежност. Клучните показатели на работењето се вреднуваат годишно, полугодишно, квартално и месечно и за истите се изготвуваат посебни извештаи.

Календарот за раководење на процесите содржи индикатори и критериуми за оценување на реализација на процесите .

АНАЛИТИЧКО-ИНФОРМАТИВНА АКТИВНОСТ

Државниот инспекторат за животна средина во текот на 2017 година ќе ги изготви следните активности:

Државниот Инспекторат за животна средина врз основа на извршениот инспекциски надзор во 2018 година ќе изготви

- 1. Извештај за работата на ДИЖС во текот на 2017 година
- **Рок: 31 Јануари 2018 година, согласно Законот за животната средина и Законот за Инспекциски надзор, по што истиот до 1 Март 2018 година ќе го достави до Инспекцискиот Совет.**

- 2. Годишна Програма за работа на ДИЖС за 2019 година.
- **Рок: 30 септември согласно Законот за инспекциски надзор, по што истата ќе ја достави на мислење до Инспекцискиот Совет.**

- 3. Информации до Влада на РМ, Комитети, за специфини надзори или по одреден заклучок.
- **Рок: Јануари-Декември 2018 година.**

- 4. Публикација на различен тип информации согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер на Интеренет страната на ДИЖС. Годишен Извештај, рок до крај на јануари 2018 година.
- **Рок: Континуирано.**

- 5. Изготвување на Листи за проверка за вршење инспекциски надзор за различен тип индустриски инсталации.
- **Рок: Континуирано.**

- 6. Припрема на Извештај за ризици во животната средина.
- **Рок: Континуирано.**

- 7. Припрема на Извештај за спроведливоста т.е степенот на практична примена на законодавството за животна средина.
- **Рок: Континуирано.**

Соработка со останати институции

- ДИЖС партиципира во решавање на еко-инциденти и нивна превенција, вклучен е во процесот на издавање ИСКЗ дозволи односно, учествува со стручни мислења од инспекциски аспект по предлог закони и предлог подзаконски акти, ставови и извештаи за останати државни институции и други организации, а остварува континуирана соработка со Полицијата, Царинската Управа, Дирекцијата за заштита и спасување, Центарот за Управување со кризи (Стандардни Оперативни процедури и Симулациски вежби), Армијата на РМ (НАТО вежби), Црвениот Крст, наставно-научните институции при Универзитетите во РМ и др. институции на централно, локално, регионално ниво како ЗЕЛС и општините во државата. Исто така ДИЖС соработува и со правосудните органи и Академијата за Судии и Обвинители.

- ДИЖС согласно Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер обезбедува пристап до истите и соработува со Комисијата за слободен пристап до информации од јавен карактер, а исто така целосно се почитуваат и законските одредби од Законот за заштита на личните податоци.

- Ваквата соработка, Инспекторатот ќе ја остварува и со Инспекцискиот Совет согласно законската рамка, со Државните Инспекторати и инспекциските служби на локално ниво пред се со Овластените инспектори за животна средина.

- Во рамките на ваквата соработка, по потреба ќе се организираат активности за заедничко делување и обуки, како и координирани инспекции за поефикасно спроведување на законодавството.
- **Рок. Континуирано.**

Учества на домашни и меѓународни настани

- Во 2018 година е планирано зајакнување на капацитетите на Инспекторатот со инспектори и административни работници, доколку биде дадено одобрение за нивно вработување од страна на Владата на Република Македонија.
- Во план се реализација на 6 пилот инспекции, 1 Национален Тренинг на ДИЖС, формирање на Мрежа на Инспектори на централно и локално ниво.
- **Рок: Во текот на 2018 година.**

- Учество на настани организирани од IMPEL Мрежата на Инспектори за животна средина од ЕУ, каде сме полноправен член од мај 2006 година, THEMIS Мрежата за криминал во животната средина и природата која продолжува со настани со третиот дел од јануари 2018 година.
- Настани во РМ, TAIEX Програми, останати настани од други проекти, конференции, дебати, панел дискусии по закони и сл..
- Учество на 3 ЕУ INTERREG/BALKANMED проекти и тоа 2 како партнери и 1 проект како обсервери со МАНУ.
- **Рок: Континуирано.**

- Обука за водење инспекциска постапка, архивирање и деловодничко водење на документацијата, како и специјализирани обуки на сите Државни Инспектори од повеќе области.
- **Рок: Континуирано.**

Согласно Конвенцијата за прекугранично загадување, ДИЖС ќе потпише Меморандуми за соработка со Партнер Инспекторатите од соседството со кои ќе се договорат стратешки цели во делот на инспекцискиот надзор во прекуграничен контекст.

ЗАВРШЕН ДЕЛ

Надлежноста за постапување по програмата се врши по налог на директорот на Државниот Инспекторат за животна средина, а спроведувањето на истата ја вршат инспекторите.

Предлагањето на измените или дополнувањата на донесената Програма се врши по предлог на инспекторите, раководната структура во Државниот Инспекторат за животна средина и директорот на Државниот Инспекторат за животна средина.

Надлежност и начин на следење на спроведувањето на Програмата е даден на директорот на Државниот Инспекторат за животна средина и на Инспекцискиот совет на Република Македонија.

Надлежност за анализирање и периодично оценување и информирање на раководството за статусот на реализација на Програмата го има директорот на Државниот Инспекторат за животна средина и Инспекцискиот совет на Република Македонија.

Начинот на запознавање на вработените со Програмата, вклучително и задолжувањето на раководителите да ги запознаат вработените со донесената Програма во организационите единици со кои раководат се врши на колегиум на раководната структура на Државниот Инспекторат за животна средина, а раководните државни службеници во Државниот Инспекторат за животна средина ги информираат останатите вработени во доменот на потребите за работа во одделението.

Одговорноста за постапување спротивно на Програмата ја имаат инспекторите, согласно Законот за инспекциски надзор и Законот за животната средина, Законот за заштита на природата и Законот за водите.

Годишната програма за работа на Државниот Инспекторат за животна средина за 2018 година стапува на сила по добивањето на позитивното мислење од страна Инспекцискиот совет.

Архивски Број: _____________

18.12.2017 година

Изработил:

Сектор за координација на работата на ДИЖС

Имрије Лума Мемеди, Помлад Соработник

Дарко Блинков, Советник

Приматели на Годишната Програма за 2018 година:

-Сектор за инспекциски надзор во животната средина и природата

-Сектор за Водостопанска Инспекција

-Сектор за координација на работата на ДИЖС

В.Д Директор,

Мирослав Богдановски

____